

Kemianteollisuuden liikevaihto kasvoi vuoden 2018 toisella vuosineljänneksellä hyvän vientitehityksen avittamana 8 %. Alan yritykset arvioivat suhdannetilanteen tavanomaista paremmaksi ja myös loppuvuoden ennakoimaan sujuvan myönteisissä merkeissä. Kemianteollisuuden vaikutus Suomen vientiin ja työllisyystilanteeseen on merkittävä, sillä ala työllistää suoraan, välillisesti ja tulovaikutusten kautta lähes 100 000 suomalaista.

Liikevaihto noususuunnassa

Kemianteollisuuden liikevaihdon kasvu jatkui vuoden 2018 toisella neljänneksellä, jolloin liikevaihto oli 8 % edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa suurempi. Tammi-kesäkuun kasvu edellisvuodesta oli 7 %.

Kemianteollisuuden liikevaihto myötäilee perinteisesti raakaöljyn hintakehitystä. Huhti-kesäkuussa 2018 raakaöljyn (Brent) keskihinta oli 75 dollaria. Neljänneksellä sen hinta oli 50 % ja koko vuosipuoliskolla 37 % edellisvuoden vastaavaa aikaa korkeampi.

Viennissä kasvua

Kemianteollisuuden tavaraviennin arvo oli vuoden 2018 toisella neljänneksellä 3,07 miljardia euroa, mikä on noin 6 % edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa enemmän. Tammi-kesäkuussa kasvua oli 7 %. Pääosa noususta tuli öljytuotteista.

Kemianteollisuudessa huhtikuun vienti jäi hieman edellisvuokausia vähäisemmäksi, mutta kesäkuun vientilukema sen sijaan oli korkein lähes neljään vuoteen.

Koko Suomen tavaravienti kasvoi toisella kvartaalilla 7 % ja vuoden alkupuoliskolla niin ikään 7 %.

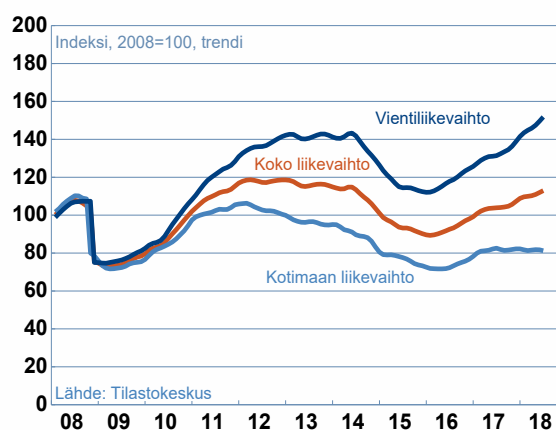
Öljytuotteilla eniten vientikysyntää

Kemianteollisuuden päätoimialoista eniten lisääntyi toisella neljänneksellä öljytuotteiden vienti. Alan tavaraviennin arvo kasvoi vientihintojen nousun ansiosta huhti-kesäkuussa 14 % ja koko vuosipuoliskolla 18 % edellisvuodesta. Öljytuotteita on 40 % kemianteollisuuden viennistä.

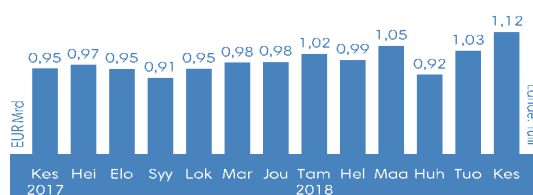
Peruskemian tuotteiden viennin arvo kohosi toisella neljänneksellä prosentin vuoden takaisesta ja koko vuosipuoliskolla saman verran. Lääkkeiden viennissä arvo aleni kvartaalilla 5 % ja vuosipuoliskolla 9 %. Kumi- ja muovituotteissa oli vastaavilla jaksoilla kasvua 5 % ja 4 %.

1 mrd.
Kemianteollisuuden
vienti kuukaudessa

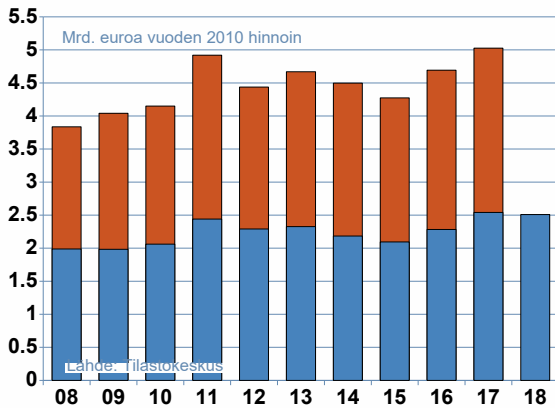
Kemianteollisuuden liikevaihdon arvoindeksi

Kemianteollisuuden tavaravienti kuukausittain

Kemianteollisuuden arvonlisäys

Kemianteollisuuden arvonlisäys likimain ennallaan

Kemianteollisuuden kiinteähintainen arvonlisäys supistui huhti-kesäkuussa runsaalla kolmella prosentilla, mutta koko vuoden alkupuoliskolla enää noin prosentin edellisvuodesta. Neljänneksittäinen vaihtelu on kemianteollisuudessa yleistä. Ennustelaitokset ennustavat alan arvonlisäykselle lähivuosille noin 1-3 %:n nousua. Arvonlisäys koostuu pääosin alan työvoimakustannuksista, toimintaylijäämästä ja poistoista.

Tuotantomäärät vuodentakaista pienemmät

Tuotantomäärät saavuttivat huippunsa vuoden 2017 puolella. Kuluvan vuoden huhti-kesäkuun tuotanto oli 3 % ja koko alkuvuonna prosentin vuodentakaista pienempi. Kausitasoi-

Kemianteollisuuden tuotanto volyyymi-indeksin mukaan

tettu tuotanto kasvaa kuitenkin edellisiin kuukausiin nähden. EK:n Suhdannebarometri ennakoii syyskaudelle hienoista tuotannon nousua.

Kemianteollisuuden tuottajahinnat nousussa

Peruskemian tuotteiden hinnat kohosivat touko-heinäkuussa noin 6 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna ja myös lääkkeiden hinnat nousivat lähes 4 %. Kumi- ja muovituotteiden hinnatkin kohosivat touko-heinäkuun aikana 1,5 % vuodentakaisesta.

Yritysten suhdannearviot ovat suotuisia

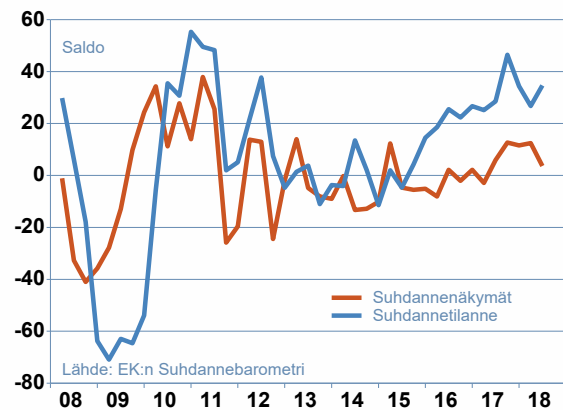
Kemianteollisuuden yritysten suhdannetilanne oli kesällä tehdyssä suhdannetiedusteluissa selvästi tavanomaista parempi. Tämänhetkistä tilannetta kuvaava saldoluku oli heinäkuussa 34.

Lähikuukausien suhdanneodotukset ovat hieman alkuvuotta varovaisemmat, mutta yhä odotetaan hienoista paranemista. Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa 4, kun huhtikuuisessa tiedustelussa saldoluku oli 12.

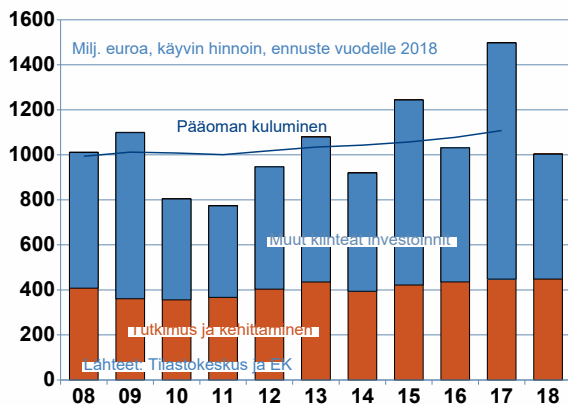
Heikko kysyntä yleisin tuotantorajoite

Tilauskirjat arvioitiin heinäkuussa tehdyssä suhdannetiedustelussa keskimäärin hieman tavanomaista täydemmiksi, mutta kysynnän vaikeus oli samaan aikaan yleisin tuotantokapeikko 29 %:n osuudellaan.

Kemianteollisuuden suhdanteet

Kemianteollisuuden investoinnit

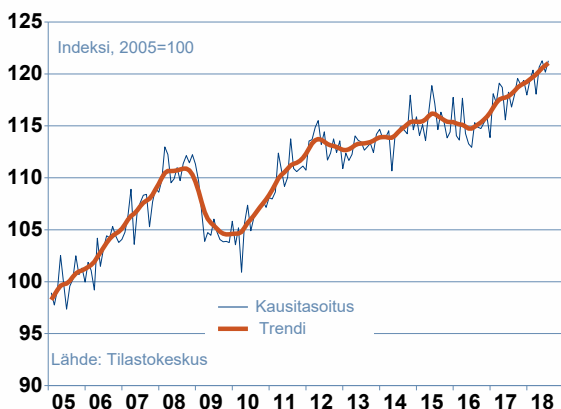
Tuotantokapasiteettia oli vajaakäytössä 23 %:lla yrityksistä ja kapasiteetin puute oli ongelmana 5 %:lla vastaajista. Rahoitusvaikeuksia ja pulaa ammattitaitoisesta työvoimasta on vain pienellä osalla yrityksistä.

Investoinnit huippuvuoden jälkeen normaalitasolle

Kemianteollisuus investoi merkittävästi vuonna 2017, jolloin investointien kokonaisarvo oli 1,5 mrd. euroa. Kiintein hinnoin investoinnit lisääntyivät 44 % edellisvuodesta. Elinkeinoelämän keskusliiton EK:n keväällä tekemässä investointitiedustelussa alan yritykset arvioivat investointien palautuvan normaalille tasolle vuonna 2018. Investointien vuosittainen vaihtelu on alalle tyypillistä.

Kemianteollisuus investoi noin miljardin vuodessa Suomeen ja ala on säilyttänyt koko 2000-luvun pääomatasonsa. Investoinneista huomattava osa, noin 400 miljoonaa euroa

Kemianteollisuuden palkkasumma

liittyy tutkimukseen ja tuotekehitykseen.

Ansioiden nousu vauhdittuu

Palkansaajien ansiot kohosivat kemianteollisuudessa ansiotasoindeksin mukaan vuoden 2018 toisella neljänneksellä 2,2 % edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä. Kemian ansiokehitys on lähellä koko teollisuutta, jossa palkansaajien ansiot nousivat samaan aikaan 2,1 %. Kaikkien palkansaajien nimellisansiot kohosivat toisella vuosineljänneksellä noin 1,8 %.

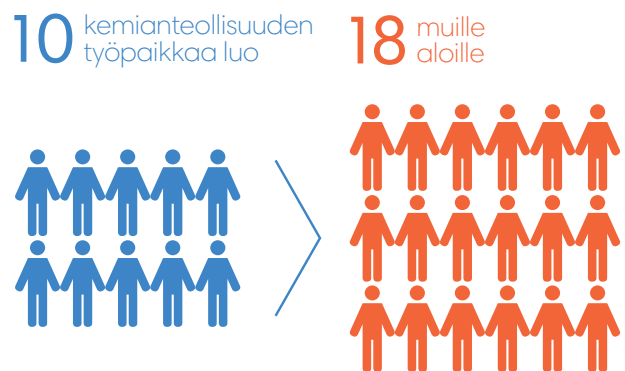
Kemianteollisuuden palkkasumma, eli maksettujen palkkojen yhteisumma kasvoi huhti-kesäkuussa 2,6 % ja tammi-kesäkuussa 1,7 % vuodentakaiseen verrattuna.

Lähes 100 000 työpaikkaa

Kemianteollisuuden henkilöstömäärä kasvoi EK:n Suhdannebarometrin mukaan lievästi alkukesän aikana. Henkilöstön määrän ennakoidaan nousevan kausivaihtelu huomioon ottaen hivener loppuvuodenkin aikana.

Kemianteollisuuden työllisyys on säilynyt vakaana koko 2000-luvun, mikä on olennaista myös osaamisen jatkuvuuden kannalta. Yksi kemianteollisuuden työpaikka luo 1,8 työpaikkaa muille aloille Suomeen. Ala työllistää suoraan, välillisesti sekä tulovaikutusten kautta lähes 100 000 suomalaista. Suoraan työllistettyjä on 34 000, joista suurin osa on peruskemian sekä muovi- ja kumialan yrityksissä.

Kemianteollisuuden työllisyysvaikutus

Suomen talous noin kolmen prosentin vauhdissa

Suomen BKT kasvoi tarkentuneiden tietojen mukaan 2,8 % vuonna 2017, ja kasvun ennakoidaan jatkuvan suunnilleen saman suuruisena tänä vuonnakin. Maailmantalouden näkymät ovat nyt hieman aiempaa epävarmemmat ja myös Suomessa talouskasvu hidastunee ensi vuonna.

Kauppapoliittiset kiistat luovat epävarmuutta tulevaisuuden odotuksiin, joten nopein kasvun vaihe lienee Euroopassa jo takana. Tämä heijastuu myös Suomen vienti- ja investointiennusteisiin. Työttömyyden aleneminen on hidasta, vaikka yritykset kärsivät samaan aikaan ammattitaitoisen työvoiman puutteesta.

EU:n kemianteollisuuden tuotanto pysyi ennallaan

Euroopan kemianteollisuuden tuotannon kasvu hiipui kevään ja alkukesän aikana. Peruskemian, öljynjalostuksen ja kumituotteiden tuotanto pysyi vuoden toisella neljänneksellä lähes ennallaan. Muovituotteiden tuotantomäärät olivat kvartaalilla 1,6 % ja ensimmäisellä vuosipuoliskolla 2,4 % vuodentakaisista suuremmat. Lääketeollisuuden tuotanto lisääntyi neljänneksellä 7,3 % ja koko vuosipuoliskolla 5,8 % vuodentakaisesta.

Keskeiset ennusteluvut
Valtiovarainministeriö (kesäkuu 2018)

Vuosimuutos tai taso, %	2017*	2018**	2019**
Euroalueen BKT	2,4	2,4	2,1
Suomen BKT	2,8	2,9	1,8
Vienti, määrä	7,5	4,9	4,0
Investoinnit	4,0	4,5	1,9
Yksityinen kulutus	1,3	2,0	1,6
Kuluttajahinnat	0,7	1,1	1,4
Työttömyysaste, %	8,6	8,0	7,5

Sähkön hinnannousu on jatkunut

Pohjoismaisen sähköpörssin systeemihinnan alkuvuoden kasvu on jatkunut. Hinnannousuun on vaikuttanut muun muassa hiilidioksidin päästöoikeuksien pörssihintojen nousu sekä Pohjoismaiden heikentynyt vesitilanne. Kesäkuussa 2018 systeemihinnan keskiarvo oli 82 prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin. Suomen aluehinta on lähtökohtaisesti aina korkeampi kuin muissa Pohjoismaissa.

Kemia – osa hyvää elämää

Kemianteollisuus on yksi suurimmista teollisuuden toimialoista Suomessa. Merkittävä osa tuotannosta menee vientiin joko suoraan tai vientituotteisiin käytettyinä raaka- ja tarveaineina. Vastaavasti tuodaan sekä tuotannon raaka-aineita että erikoistuotteita.

Kemianteollisuudeksi luokitellaan Suomessa

- Öljy-, kaas- ja petrokemian teollisuus
- Kemian perusteollisuus
- Kemian tuoteteollisuuden eri toimialat: lääketeollisuus, muovi- ja kumiteollisuus, kosmetiikka ja pesuaineet, maali- ja maaliteollisuus

Kemianteollisuuden talouskatsaus on laadittu yhteistyössä EK:n ekonomistien kanssa. Teksti perustuu 14.9.2018 käytössä olleisiin tietoihin.

Lisätietoja

Johtaja Susanna Aaltonen
Kemianteollisuus ry
susanna.aaltonen@kemianteollisuus.fi
GSM 040 593 4221

Ekonomisti Jouko Kangasniemi
Elinkeinoelämän keskusliitto
jouko.kangasniemi@ek.fi
Puh 09 4202 2608

Kemianteollisuus ry
Eteläranta 10 PL 4, 00131 Helsinki
kemianteollisuus.fi
Twitter: @kemianteollisuus